



23.05.2002

Maa- ja metsätalousministeriö

Eläinlääkintä- ja elintarviketutkimus-
laitos**ELÄINLÄÄKINTÄ- JA ELINTARVIKETUTKIMUSLAITOKSEN TILINTARKASTUSKERTOMUS VUODELTA 2001**

Valtiontalouden tarkastusvirasto on tänään päättänyt antaa Eläinlääkintä- ja elintarviketutkimuslaitoksen tilintarkastuksesta varainhoitovuodelta 2001 tämän tilintarkastuskertomuksen. Tilintarkastuskertomus annetaan sekä maa- ja metsätalousministeriölle että Eläinlääkintä- ja elintarviketutkimuslaitokselle. Tarkastuksen on suorittanut ylitarkastaja Aila Aalto-Setälä ja sitä on valvonut tarkastuspäällikkö Marjatta Kimmonen.

Tarkastus on suoritettu tarkastusviraston tilintarkastusohjeen mukaisesti ja se on kohdistunut Eläinlääkintä- ja elintarviketutkimuslaitoksen tilinpäätökseen, tilinpäätöstietojen perustana olevaan kirjanpitoon ja muuhun laskentatoimeen, sisäiseen valvontaan sekä talousarvion ja sitä koskevien keskeisten säännösten noudattamiseen.

Tilivirastoon kuuluu 1.3.2001 alkaen maksupisteenä toimiva Elintarviketutkimuslaitoksen tarkastusvirasto.

Tarkastuksen perusteella esitetään seuraavaa.

TILINPÄÄTÖS JA LASKENTATOIMI**Tilinpäätöslaskelmat, liitetiedot, laskelmien tarkastelu ja kirjanpito**

Tilinpäätöslaskelmien sisältöä ja esittämistapaa sekä niiden perustana olevaa kirjanpitoa on tarkastettu riittävässä laajuudessa sen selvittämiseksi, ovatko tilinpäätöslaskelmat ja liitetiedot olennaisilta osiltaan oikein laaditut. Kirjanpidon tarkastusta on kohdennettu riskianalyysiin perustuen.

Tilinpäätöslaskelmat, jotka koostuvat talousarvion toteutumalaskelmasta, tuotto- ja kululaskelmasta sekä taseesta, on tarkastuksessa todettu laadituiksi säännösten mukaisesti.

Tilinpäätöslaskelmien liitteenä esitetyt tiedot on tarkastuksessa todettu esitetyiksi talousarvioasetuksen edellyttämällä tavalla lukuun ottamatta liitettä 3 Kansallisomaisuuden ja käyttöomaisuuden hankintamenojen ja muiden pitkävaikutteisten menojen muutokset. Liitteen tiedot eivät täysin vastaa tilinpäätöslaskelmissä esitettyjä tietoja.

Tilinpäätösasiakirjassa on esitetty tilinpäätöslaskelmien tarkastelu talousarvioasetuksen mukaisesti.

Kirjanpidon tarkastuksen perusteella arvioituna voidaan kirjanpitoa pitää käyttöomaisuuskirjanpitoa lukuun ottamatta asianmukaisesti järjestettynä ja hoidettuna.

Tuloksellisuuden kuvaus, maksullisen toiminnan kannattavuustiedot ja näiden perustana oleva laskentatoimi

Tuloksellisuuden kuvauksen suoritettuja sekä kustannusvastaavuuslaskelmien sisältöä ja esittämistapaa ja edellä mainittujen tietojen perustana olevaa laskentatoimintaa on tarkastettu riskianalyysiin perustuen riittävässä laajuudessa sen selvittämiseksi, sisältävätkö tuloksellisuuden kuvaus ja kustannusvastaavuuslaskelmat olennaisilta osin oikeat ja riittävät tiedot.

Tuloksellisuuden kuvauksen vaikuttavuustietojen osalta on arvioitu esitettyjen tietojen riittävyttä kokonaisuutena.

Tuloksellisuuden kuvauksessa on esitetty suorite- ja henkilötyövuositietoja päättyneeltä kaudelta. Toimintamäärärahojen jakaumia päävastuualueiden osalta on kuvattu edeltäviin vuosiin verrattuna. Tiliviraston organisaatiossa vuonna 2001 tapahtuneen muutoksen vuoksi kaikilta osin vertailukelpoista tietoa ei ole ollut käytettävissä. Toimintakertomuksessa ei ole esitetty taloudellisuutta eikä tuottavuutta kuvaavia tunnuslukuja eikä vähimmäisvaatimuksena pidettäviä tehtävä- tai tulosaluekohtaisia kustannustietoja, joten tietoja ei voida pitää riittävinä.

Esitettyjä suorite- ja henkilötyövuositietoja voidaan pitää luotettavina sekä esitettyjä vaikuttavuustietoja kokonaisuutena riittävinä.

Tilinpäätökseen on laadittu maksullisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelmat julkisoikeudellisista ja liiketaloudellisista perusteista hin-

noiteltavista suoritteista. Tarkastuksen perusteella laskelmia ei voida pitää luotettavina työkustannusten käsittelyn vuoksi. Eläinlääkintä- ja elintarviketutkimuslaitoksen työaikakirjanpitoa ei ole voitu ottaa laskelmien pohjaksi, vaan laskelmat on laadittu arvioon perustuen. Elintarvikevirastossa ei ole vuoden 2001 aikana toteutettu työajan kirjaamista. Koska tiliviraston maksullista toimintaa ei voida pitää vähäisenä, tulee sen kannattavuuden seuranta järjestää talousarviolain 15.2 § edellyttämällä tavalla.

Laitos ei ole järjestänyt maksulliselle toiminnalle myönnetyn hintatuen seurantaan eikä tilinpäätöksessä ole raportoitu sen käyttöä.

Tuloksellisuuden kuvauksen ja kustannusvastaavuuslaskelmien perustana olevaa laskentatoimintaa tulee kehittää niin, että se tuottaa talousarvioasetuksen 55 §:n edellyttämällä tavalla tiedot mm. toiminnan aiheuttamista kustannuksista ja maksullisen toiminnan kannattavuudesta.

SISÄINEN VALVONTA

Sisäistä valvontaa on arvioitu riskianalyyseissä ja tarkastettu laskentatoimen ja tilinpäätöksen tarkastuksen yhteydessä sekä lisäksi hankintatoimen ja maksullisen toiminnan tulojen toimintaketjun tarkastuksessa.

Edellä esiin tuotujen käyttöomaisuuskirjanpidon puutteiden ohella tarkastuksessa on tullut esiin joitakin puutteita tulojen käsittelyssä, mutta tilivirasto on korjannut ne tarkastuksen kuluessa. Hankintatoimeen liittyvien päätösten dokumentointia on luvattu parantaa.

Tilivirastolle ei ole vahvistettu taloussääntöä.

TALOUSARVION JA SITÄ KOSKEVIEN KESKEISTEN SÄÄNNÖSTEN NOUDATTAMINEN

Tarkastuksen perusteella voidaan lausua, että talousarviota ja sitä koskevia keskeisiä säännöksiä on noudatettu lukuun ottamatta talousarviolain 15.2 §:n edellyttämää maksullisen toiminnan seurantaan ja vuosituloksen esittämistä.

**ILMOITUSVELVOLLISUUS VALTIONTALouden
TARKASTUSVIRASTOLLE**

Valtiontalouden tarkastusvirastosta annetun lain 5 §:n 1 momenttiin perustuen Eläinlääkintä- ja elintarviketutkimuslaitoksen tulee ilmoittaa tarkastusvirastolle 15.8.2002 mennessä, mihin toimenpiteisiin se on ryhtynyt laskentatoimen ja käyttöomaisuuskirjanpidon kehittämiseksi.

Tarkastusneuvos, JHTT

Erkki Mäki-Ranta

Ylitarkastaja

Aila Aalto-Setälä

TIEDOKSI Valtiontilintarkastajat
Valtiovarainministeriö
Maa- ja metsätalousministeriön kansliapäällikkö
Eläinlääkintä- ja elintarviketutkimuslaitoksen ylijohaja
Elintarvikeviraston ylijohaja
Valtiokonttori